

Diarienummer U2021/02459

Adressat:

Utbildningsdepartementet

Forskningspolitiska avdelningen

u.registrator@regeringskansliet.se

Remissyttrande över Pliktmaterialutredningens betänkande "Papper poddar och...Pliktmateriallagstiftning för ett tryggt källmaterial" (SOU2021:32)

Sammanfattning

Svenska barnboksinstitutet (Sbi) ställer sig positiva till förslaget att samla in färre pliktexemplar koncentrerat till Kungliga biblioteket och till Lunds universitet.

Sbi är positiva till att pliktmaterial sparas i olika format. Det är bra ur en forskningsaspekt både för analys och jämförelse av utgåvor och lättillgänglighet för forskare.

Sbi ser ett behov av att vidare utreda långsiktigt hållbara lösningar och avtal för tillgången till digitala pliktexemplar. Sbi ser också behov av en konsekvensanalys av tillgänglighet för hela bibliotekssektorn och dess användare.

Sbi är positiva till förslaget med överlämnande av material till annan myndighet/organ med viss reservation och ser behov av vidare konsekvensanalys enligt kommentarer nedan.

Kapitel 15; avsnitt 15.1.4 Uppgiften överlämna pliktmaterial

Förslag: KB får överlämna pliktmaterial till en annan myndighet eller annat organ under vissa förutsättningar. KB får, när ett pliktmaterial överlämnas, uppdra åt myndigheten eller organet att fullgöra de uppgifter avseende materialet som följer av pliktmateriallagen/.../

Sbi är positiva till förslaget utifall överlämnande av pliktmaterial sker i form av överlämnande av reservexemplar. Sbi förordar, utifall pliktexemplar ska överlämnas, 3 pliktexemplar varav det tredje exemplaret skulle kunna överlämnas till annan myndighet eller annat organ. Av bevarande- och säkerhetsskäl anser vi att Kungliga bibliotekets nationalexemplar bör bevaras på Kungliga biblioteket och Lunds universitets exemplar förvaras på plats i Lund som säkrat reservexemplar.

Odengatan 61, SE-113 22 Stockholm, Sweden

Bank account: 5956-8485

IBAN SE32 6000 0000 0004 9319 1518
SWIFT/BIC HANDSESS

Tel. +46(0)8 54 54 20 50

info@barnboksinstitutet.se

www.barnboksinstitutet.se

Sbi är positiva till förslaget utifrån aspekten att pliktmaterial vid överlämnade finns i ett bibliotek med specialkompetens rörande materialet.

Sbi kan ställa sig positiva till att utreda möjligheten att ta emot pliktexemplar om särskilda resurser ges (se vidare nedan), alternativt att ta emot reservexemplar som inte omgärdas av samma bevarandekrav som hos Kungliga biblioteket och Lunds universitet. För Sbi skulle förvaltande av pliktexemplar kunna underlätta en heltäckande insamling av den svenska barn- och ungdomslitteraturen.

Om det i Sverige endast finns två pliktexemplar och reservexemplar överlämnas till annan myndighet/organ bör man ta i beaktning att undvika en geografisk koncentration av de båda pliktexemplaren.

Kapitel 18; avsnitt 18.3 Förslagets konsekvenser

Sbi saknar i detta kapitel en konsekvensanalys för mottagande myndighet/organ vid eventuell överlåtelse av pliktexemplar (15.1.4).

Sbi ser en rad konsekvenser att beakta för de forsknings- och specialbibliotek som kan bli aktuella som mottagare av pliktexemplar. Dessa konsekvenser rör personalresurser (exempelvis katalogisering), ekonomiska resurser, biblioteksmagasin för bevarande, påverkan på verksamhet och påverkan på samlingarna.

I detta ärende har verksamhetsansvariga Lillemor Torstensson och Åsa Warnqvist varit beslutande. Bibliotekarier Kajsa Bäckius, Sofia Gydemo och Sara Lafolie har varit föredragande av ärendet.

För Svenska barnboksinstitutet,

Lillemor Torstensson och Åsa Warnqvist